

**UNIwersYTET
PRZYRODnicZY**
w Lublinie

KCRZG

Symposium Naukowe

ZASOBY GENOWE ROŚLIN UŻYTKOWYCH NA RZECZ HODOWLI

STRESZCZENIA

Kazimierz Dolny, 6-8 wrzesień 2017 r.

Odmiany odporne na parcha w kolekcji jabłoni Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach

Dorota E. Kruczyńska

Instytut Ogrodnictwa, Konstytucji 3 Maja 1/3, 96-100 Skierniewice
e-mail: dorota.kruczynska@inhort.pl

Skierniewicka kolekcja jabłoni jest jedną ze starszych w zasobach genowych Instytutu Ogrodnictwa (InHort). Do struktur Instytutu włączona została w 1951 roku, wraz z powstaniem Instytutu Sadownictwa. Początkowo składała się z około 500 obiektów. Obecnie liczba genotypów zwiększyła się do 1 200. W ramach kolekcji gromadzi się odmiany uprawiane niegdyś na terenie Polski, skreślone z krajowego rejestru, genotypy zebrane w czasie ekspedycji oraz wytworzone w ramach krajowych i zagranicznych programów hodowlanych. Zasoby genowe jabłoni stanowią ciekawy materiał do porównań a także do wykorzystania w hodowli twórczej.

W kolekcji jabłoni interesującą grupę stanowią odmiany genetycznie odporne na parcha jabłoni – groźną chorobę tego gatunku powodowaną przez grzyb *Venturia inaequalis*. Hodowla tego typu odmian zaczęła się na początku XX wieku. Geny odporności znaleziono w roślinach występujących w środowisku naturalnym. U większości odmian gen odporności na parcha pochodzi od *Malus floribunda* 821 (Vf) ale korzysta się także z genów odporności znalezionych u innych gatunków min.: *Malus micromalus* 2438 (Vm), *Malus pumila* R 12740-7A (Vr), *Malus baccata* Hansen's #2 (Vb), *Malus baccata jacki* (Vbj), typy 'Antonówki' (VA). Pierwsze odmiany parchoodporne trafiły do kolekcji InHort w latach 70. ubiegłego wieku w wyniku realizacji programu amerykańskiego (współprac z USA). Aktualnie kolekcja odmian odpornych liczy 144 genotypy. Pochodzą one głównie z USA i Kanady oraz krajów europejskich w tym min.: Belgii, Czech, Estonii, Francji, Holandii, Litwy, Łotwy, Niemiec, Rosji, Szwajcarii, Ukrainy, Włoch. Corocznie materiał ten jest oceniany pod kątem zdrowotności, rozwoju faz fenologicznych, terminów dojrzewania owoców. Wybrane genotypy są także poddawane ocenie jakości wewnętrznej owoców.

Praca jest prowadzona w ramach programu wieloletniego IHAR-PIB/IO (2015-2020), zadanie 1.3 „Gromadzenie, zachowanie w kolekcjach ex situ, kriokonserwacja oraz charakterystyka, ocena, dokumentacja i udostępnianie zasobów genowych i informacji w zakresie roślin warzywnych, sadowniczych, ozdobnych i miododajnych oraz spokrewnionych dzikich gatunków”, finansowanego przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.